

**СИСТЕМА СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА, ЗАКРІПЛЕНОГО
У Ч. 2 СТ. 13 КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ЯК НАПРЯМОК
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ: ОБҐРУНТУВАННЯ
НЕОБХІДНОСТІ НАУКОВИХ РОЗРОБОК**

Брановицький В. В.

ORCID ID: 0000-0002-4339-2214

кандидат економічних наук,

адвокат, старший партнер АО «КБ Партнерс»

м. Київ, Україна

Право користування природними об'єктами права власності народу України, гарантоване ч. 2 ст. 13 Конституції України [1], є сьогодні майже не розробленим на науковому рівні, внаслідок чого чинним законодавством не передбачено окремого механізму його реалізації та адміністративно-правового забезпечення. Тому наразі важливим і доцільним є проведення наукових досліджень в окресленій сфері. Зокрема, одним з питань, яке має бути висвітленим у наукових працях та отримати належне наукове обґрунтування, є система суб'єктів адміністративно-правового забезпечення реалізації названого права, включаючи покладені на них функції, завдання, повноваження, стан їх нормативно-правової регламентації. У рамках нашої доповіді, пропонуємо звернути увагу на низку аргументів, які ми підготували для доведення доцільності та важливості активізації наукової роботи за цим напрямком. До них ми віднесли наступні.

По-перше, наукове пізнання окреслених питань сприятиме подальшому організованому вивченню процедур та інструментів діяльності зазначених суб'єктів з тим, щоб врахувати усі аспекти публічного адміністрування, спрямованого на забезпечення реалізації вказаного вище конституційного права громадян.

По-друге, наголосимо на тому, що суб'єкти адміністративно-правового забезпечення становлять собою один з головних елементів його механізму, що підтверджується загальноновизнаним науковим підходом до тлумачення даної правової конструкції, відповідно до якого вона розуміється як сукупність взаємопов'язаних елементів діяльності публічної адміністрації з адміністративно-правового забезпечення, до яких належать суб'єкти, адміністративні

правовідносини, нормативно-правові акти, інструменти і процедури діяльності публічної адміністрації тощо [2; 3; 4; 5].

По-третє, широке розмаїття суб'єктів публічної адміністрації та спільних і відмінних напрямків їх діяльності, обумовлює необхідність їх окремого пізнання. До того ж ще раз наголосимо на тому, що адміністративно-правове забезпечення реалізації права громадян на користування природними об'єктами права власності народу України не набуло належного наукового підґрунтя, внаслідок чого усі питання, пов'язані з механізмом його здійснення, включаючи уповноважених на це суб'єктів, потребують повноцінного, ґрунтовного й детального наукового дослідження, що додатково виправдовує доцільність наукових розробок за обраним напрямком.

По-четверте, зазначимо, що ані нормативно-правові акти, ані наукові джерела не містять чіткого переліку суб'єктів, уповноважених на адміністративно-правове забезпечення реалізації права користування природними об'єктами права власності народу України. Іншими словами, ця функція окремо не виноситься як один з напрямків їх діяльності, як і не закріплюється окремий механізм публічного адміністрування з цього питання. З цього приводу зауважимо, що здебільшого забезпечення реалізації цього права здійснюється сьогодні у контексті виконання інших, ширших функцій публічної адміністрації, як то використання, відтворення і збереження природних ресурсів, охорона довкілля тощо. На нашу думку, такий стан нормативно-правового регулювання є неналежним, адже якщо у Конституції України [1] закріплено певне право, це означає, що воно має визначальний, фундаментальний та надважливий характер, оскільки це нормативно-правовий акт, який закріплює основи основ функціонування держави і суспільства у ньому. Тому, кожне конституційно гарантоване право повинно мати під собою власний механізм його реалізації і забезпечення державою. У протилежному випадку норми Конституції матимуть виключно декларативний характер, що суперечитиме її правовій природі, відповідно до якої закріплені у ній правила є нормами прямої дії [1]. Висвітлене подальше підтверджує та обґрунтовує необхідність та значення нашого дослідження за обраним напрямком, яке сприятиме побудові та впровадженню окреслених механізмів.

У зв'язку із вказаним вважаємо також, що одним із завдань, які необхідно виконати у сформульованих вище цілях, є визначення конкретного переліку суб'єктів, їх повноважень, інструментів й порядків діяльності, які стосуються виключно завдання із адміністративно-правового забезпечення конкретного, названого вище, права громадян. Отримані результати мають бути, на нашу думку,

покладені у подальшому в основу для нового нормативно-правового акта, який цілеспрямовано буде присвячено правовідносинам, які виникають із зазначеного приводу.

Отже, підсумовуючи викладене, наголосимо на тому, що наразі необхідним є започаткування й проведення наукових досліджень за напрямком вивчення системи суб'єктів адміністративно-правового забезпечення реалізації права громадян користування природними об'єктами права власності народу України, яке має включати визначення їх переліку, компетенції (зокрема, покладені на них функції у повноваження, їх співвідношення та розмежування), сучасний стан нормативно-правового забезпечення їх діяльності, інструменти, за допомогою яких вони виконують покладені на них завдання тощо. Викладене дасть змогу створити базис для ґрунтовного вивчення механізму адміністративно-правового забезпечення реалізації названого права загалом та за конкретними функціями публічного адміністрування та сформулювати пропозиції й рекомендації з його удосконалення та оптимізації діяльності суб'єктів публічної адміністрації. До того ж, результати, які будуть отримані внаслідок здійснення наукових розробок з окресленої проблематики, зможуть значно збагатити й розширити наукові, навчальні, методичні матеріали, курси лекцій та семінарських занять тощо з питань конституційного та особливого адміністративного права.

Література:

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Березовська І. Р. Поняття і характеристика структурних елементів механізму застосування адміністративно-правових засобів забезпечення інформаційної безпеки України. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 31–35.
3. Веселова Л. Ю. Механізм адміністративно-правового забезпечення кібернетики. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Юриспруденція*. 2020. № 43. С. 56–59.
4. Зуєв Р. Щодо механізму адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини. *Юридична Україна*. 2011. № 8. С. 46–51.
5. Пришляк М. І. Механізм адміністративно-правового забезпечення медичного обстеження наречених в Україні: поняття та загальний аналіз складових елементів. *Держава та регіони. Серія : Право*. 2017. № 3(57). С. 46–52.